# Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (otrā palāta)

2012. gada 12. jūlijā *

Jaunu dalībvalstu pievienošanās — Nodevas noteikšana par lauksaimniecības produktu liekajiem krājumiem — Valsts tiesību aktā ietverta norāde uz Eiropas Savienības regulas normu, kas nav pienācīgi publicēta Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī konkrētās dalībvalsts valodā

Lieta C-146/11

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Riigikohus* (Igaunija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2011. gada 17. martā un kas Tiesā reģistrēts 2011. gada 25. martā, tiesvedībā

***AS Pimix*** , kas atrodas likvidācijas procesā,

pret

***Maksu-ja Tolliameti Lõuna maksu-ja tollikeskus ,***

***Põllumajandusministeerium .***

TIESA (otrā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs H. N. Kunja Rodrigess [*J. N. Cunha Rodrigues*], tiesneši U. Lehmuss [*U. Lõhmus*], A. Ross [*A. Rosas*], A. Arabadžijevs [*A. Arabadjiev*] un K. G. Fernlunds [*C. G. Fernlund*] (referents),

ģenerāladvokāte V. Trstenjaka [*V. Trstenjak*],

sekretāre K. Štranca-Slavičeka [*K. Sztranc-Sławiczek*], administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2012. gada 3. maija tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— *AS Pimix*, kas atrodas likvidācijas procesā, vārdā – *M. Ots*, *advokaat*, un *T. Pikamäe*, *vandeadvokaat*,

— Igaunijas valdības vārdā – *M. Linntam*, pārstāve,

— Eiropas Komisijas vārdā – *K. Saaremäel-Stoilov*, *H. Tserepa-Lacombe* un *A. Marcoulli*, pārstāves,

ņemot vērā pēc ģenerāladvokātes uzklausīšanas pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez ģenerāladvokāta secinājumiem,

* Tiesvedības valoda – igauņu.

pasludina šo spriedumu.

## Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt LESD 288. pantu un 297. panta 1. punktu, kā arī 58. pantu Aktā par Čehijas Republikas, Igaunijas Republikas, Kipras Republikas, Latvijas Republikas, Lietuvas Republikas, Ungārijas Republikas, Maltas Republikas, Polijas Republikas, Slovēnijas Republikas un Slovākijas Republikas pievienošanās nosacījumiem un pielāgojumiem Līgumos, kas ir Eiropas Savienības pamatā (OV 2003, L 236, 33. lpp.; turpmāk tekstā – "2003. gada Pievienošanās akts").

2 Šis lūgums tika iesniegts tiesvedībā starp *AS Pimix* (turpmāk tekstā – "*Pimix*"), kas atrodas likvidācijas procesā, un *Maksu-ja Tolliameti Lõuna maksu-ja tollikeskus* (Nodokļu un muitas pārvaldes Dienvidu rajona nodokļu un muitas nodaļa) un *Põllumajandusministeerium* (Zemkopības ministrija) par nodevas iekasēšanu par [lauksaimniecības produktu] liekajiem krājumiem.

### Atbilstošās tiesību normas

*Savienības tiesības*

2003. gada Pievienošanās akts

3 2003. gada Pievienošanās akta 2. pantā ir noteikts:

"Pamatlīgumi un akti, ko iestādes un Eiropas Centrālā banka pieņēmusi pirms pievienošanās, no pievienošanās dienas ir saistoši jaunajām dalībvalstīm un piemērojami tajās atbilstīgi minētajos Līgumos un šajā Aktā paredzētajiem nosacījumiem."

4 2003. gada Pievienošanās akta 41. panta pirmā daļa ļauj Eiropas Komisijai īstenot pasākumus, lai veicinātu pāreju no jaunajās dalībvalstīs pastāvošajām sistēmām uz sistēmu, ko paredz kopējās lauksaimniecības politikas piemērošana. Šos pārejas posma pasākumus "var īstenot trīs gados pēc pievienošanās dienas, un tos piemēro tikai minētajā laikposmā".

5 2003. gada Pievienošanās akta 58. pantā ir paredzēts:

"Padomes, Komisijas vai Eiropas Centrālās bankas sagatavotie un pirms pievienošanās pieņemtie iestāžu un Eiropas Centrālās bankas akti no pievienošanās dienas ir autentiski čehu, igauņu, ungāru, latviešu, lietuviešu, maltiešu, poļu, slovāku un slovēņu valodā saskaņā ar tādiem pašiem nosacījumiem kā dokumenti pašreizējās vienpadsmit valodās. Tos publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*, ja tie tāpat ir publicēti pašreizējās valodās."

Regula Nr. 1

6 Saskaņā ar 1. pantu Padomes 1958. gada 15. aprīļa Regulā Nr. 1, ar ko nosaka Eiropas Ekonomikas kopienā lietojamās valodas (OV 1958, 17, 385. lpp.), kurā grozījumi izdarīti ar 2003. gada Pievienošanās aktu, Eiropas Savienības oficiālās valodas ir: "spāņu, čehu, dāņu, vācu, igauņu, grieķu, angļu, franču, itāļu, latviešu, lietuviešu, ungāru, maltiešu, holandiešu, poļu, portugāļu, slovāku, slovēņu, somu un zviedru valoda".

7 Šīs regulas 4. pantā ir noteikts:

"Regulas un citus vispārēji piemērojamus dokumentus izstrādā visās divdesmit oficiālajās valodās."

8 Minētās regulas 5. pantā ir noteikts:

"*Eiropas Savienības Oficiālo Vēstnesi* publicē divdesmit oficiālajās valodās."

9 Šīs regulas 8. pantā ir noteikts:

"Ja dalībvalstij ir vairāk nekā viena oficiālā valoda, pēc attiecīgās valsts pieprasījuma valodas lietojumu reglamentē tās tiesību aktu vispārīgie noteikumi."

Regula (EK) Nr. 1972/2003

10 Komisijas 2003. gada 10. novembra Regula (EK) Nr. 1972/2003 par pārejas posma pasākumiem, kas jānosaka attiecībā uz lauksaimniecības produktu tirdzniecību Čehijas Republikas, Igaunijas, Kipras, Latvijas, Lietuvas, Ungārijas, Maltas, Polijas, Slovēnijas un Slovākijas pievienošanās dēļ (OV L 293, 3. lpp.), juridiskais pamats tostarp ir 2003. gada Pievienošanās akta 41. pants.

11 Atbilstoši Regulas Nr. 1972/2003 preambulas 1. apsvērumam šī regula ir vērsta uz to, lai "lai izvairītos no tirdzniecības novirzes riska, kas var ietekmēt lauksaimniecības tirgu kopīgo organizāciju tādēļ, ka 2004. gada 1. maijā Eiropas Savienībai pievienosies desmit jaunas valstis". Ņemot vērā šos riskus, šīs regulas preambulas 3. apsvērumā uzsvērts, ka ir "jāizstrādā noteikumi soda maksājumu iekasēšanai par liekajiem krājumiem jaunajās dalībvalstīs".

12 Šajā nolūkā Regulas Nr. 1972/2003 4. panta 1. punktā ir noteikta prasība, ka jaunās dalībvalstis par 2004. gada 1. maijā brīvā apgrozībā esošu produktu liekajiem krājumiem no to īpašniekiem iekasē nodevas.

13 Šīs regulas 4. panta 2. punktā ir paredzēts:

"Lai noteiktu katra īpašnieka liekos krājumus, jaunās dalībvalstis jo īpaši ņem vērā šo:

a) vidējos krājumus gados pirms pievienošanās;

b) tirdzniecības modeli gados pirms pievienošanās;

c) apstākļus, kādos krājumi izveidojušies.

Lieko krājumu jēdziens attiecas uz produktiem, ko ieved jaunajās dalībvalstīs vai kas cēlušies no jaunajām dalībvalstīm. Lieko krājumu jēdziens attiecas arī uz produktiem, kas paredzēti jauno dalībvalstu tirgum.

[..]"

14 Minētās regulas 4. panta 3. punktā ir paredzēts, ka nodevas par liekajiem krājumiem apmēru nosaka pēc *erga omnes* ievedmuitas nodokļu likmes, kāda ir spēkā 2004. gada 1. maijā. Šīs likmes ir definētas Komisijas 2003. gada 11. septembra Regulā (EK) Nr. 1789/2003, kura groza Padomes Regulas (EEK) Nr. 2658/87 par tarifu un statistikas nomenklatūru un kopējo muitas tarifu (OV L 281, 1. lpp.) I pielikumu.

15 Lai nodrošinātu pareizu nodevas par liekajiem krājumiem piemērošanu, Regulas Nr. 1972/2003 4. panta 4. punktā ir noteikta prasība, ka jaunās dalībvalstis nekavējoties veic 2004. gada 1. maijā pieejamo krājumu uzskaiti un vēlākais līdz 2004. gada 31. oktobrim paziņo Komisijai liekajos krājumos esošo produktu daudzumu.

16 Šīs regulas 4. panta 5. punktā attiecībā uz Igauniju ir paredzēts, ka to tostarp piemēro attiecībā uz produktiem, kuri ietilpst Kombinētās nomenklatūras (turpmāk tekstā – "KN") kodā 0405 10, proti, aprakstā – sviests.

17 Atbilstoši minētās regulas 10. pantam, šo regulu piemēro no 2004. gada 1. maija līdz 2007. gada 30. aprīlim.

Regula Nr. 1789/2003

18 Padomes 1987. gada 23. jūlija Regulas (EEK) Nr. 2658/87 par tarifu un statistikas nomenklatūru un kopējo muitas tarifu (OV L 256, 1. lpp.) I pielikumā noteikta KN. Šo nomenklatūru Komisija aktualizē reizi gadā. Regula Nr. 1789/2003 stājās spēkā 2004. gada 1. janvārī.

*Igaunijas tiesības*

19 2004. gada 7. aprīlī *Riigikogu* (Igaunijas parlaments) pieņēma Likumu par lieko krājumu maksājumiem (*Üleliigse laovaru tasu seadus*, RT I 2004, 30, 203; turpmāk tekstā – "*ÜLTS*"). Šis likums tika publicēts *Riigi Teataja* 2004. gada 27. aprīlī un stājās spēkā 2004. gada 1. maijā.

20 Atbilstoši *ÜLTS* 7. pantam "liekie krājumi" ir starpība starp 2004. gada 1. maijā valdījumā faktiski esošo daudzumu un pārejas krājumiem.

21 *ÜLTS* 6. pantā jēdziens "pārejas krājumi" ir definēts kā gada vidējais krājumu apjoms pēdējos četros gados pirms Igaunijas Republikas pievienošanās Savienībai 2000.–2003. gadā, to reizinot ar 1,2.

22 Saskaņā ar *ÜLTS* 10. pantu pārejas krājumus un liekos krājumus aprēķina *Põllumajandusministeerium*, pamatojoties uz uzņēmēja deklarācijām. Pēc tā pamatota lūguma *Põllumajandusministeerium* var ņemt vērā noteiktus faktorus, ar kuriem krājumu pieaugums var tikt izskaidrots, to nesaistot ar spekulāciju.

**Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi**

23 2004. gada 29. oktobrī *Põllumajandusministeerium* konstatēja, ka *Pimix* valdījumā ir lieki dabīgā sviesta krājumi 550 tonnu apjomā, kas ietilpst KN 0405 10 19 kodā.

24 2004. gada 26. novembrī *Maksu-ja Tolliameti Lõuna maksu-ja tollikeskus* paziņojumā par nodevas piemērošanu noteica, ka *Pimix* uzliktās nodevas summa par liekajiem krājumiem ir EEK 16 318 500. Lai nodrošinātu atbilstību *Riigikohus* 2006. gada 5. oktobra spriedumam, *Maksu-ja Tolliameti Lõuna maksu-ja tollikeskus* atsauca šo paziņojumu un 2007. gada 29. martā ar jaunu paziņojumu par nodevu, piemērojot no *ÜLTS* 14. panta 2. punkta un Regulas Nr. 1972/2003 4. panta 3. punkta izrietošo likmi, *Pimix* uzlikto nodevu noteica iepriekšējā apmērā.

25 *Pimix* apstrīdēja 2004. gada 29. oktobra lēmumu, kā arī 2007. gada 29. marta paziņojumu par nodevas piemērošanu. *Pimix* prasības pirmās instances tiesā un apelācijas tiesā tika noraidītas. Savā kasācijas sūdzībā *Pimix* pārmet tiesām, kas izskatīja lietu pēc būtības, Regulas Nr. 1789/2003 un Nr. 1972/2003 piemērošanu, lai gan šīs regulas nebija pienācīgi publicētas igauņu valodā *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* un tostarp kopš 2004. gada 1. maija valsts tiesiskais regulējums, ar kuru bija transponēta KN, vairs nebija spēkā. Balstoties uz 2007. gada 11. decembra spriedumu lietā C-161/06 *Skoma-Lux*

(Krājums, I-10841. lpp.), *Pimix* uzsver, ka Igaunijas iestāde nedrīkstēja tai uzlikt pienākumus, kuri izriet no tiesību normām, kuras nav transponētas valsts tiesībās un līdz 2005. gada 5. martam nebija pienācīgi publicētas.

26 Iesniedzējtiesa uzskata, ka tās izskatāmā strīda risinājumam nepieciešams noskaidrot, vai *Pimix* lieko krājumu noteikšanā Igaunijas iestāde ir balstījusies tikai uz Savienības tiesiskā regulējuma normām, kuras īstenotas ar *ÜLTS*, vai tā ir tieši piemērojusi šo tiesisko regulējumu pirms pienācīgas publicēšanas igauņu valodā *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

27 Iesniedzējtiesa uzskata, ka nodevas uzlikšanas būtiskie elementi, proti, tā parādnieks, priekšmets un likme, skaidri un tieši neizriet no *ÜLTS*. Vairākas *ÜLTS* normas faktiski atsaucoties uz Savienības tiesisko regulējumu. Tādējādi attiecībā uz nodevas parādnieku jēdziens "uzņēmējs" esot definēts *ÜLTS* 5. panta 1. punktā, atsaucoties uz jēdzienu "lauksaimniecības produkti", kas pats iekļauts *ÜLTS* 2. pantā ar norādi uz Regulas Nr. 1972/2003 4. panta 5. punkta normām attiecībā uz Igauniju. Šī tiesa uzskata, ka šī pēdējā tiesību norma ir neskaidra, jo, lai saprastu KN saturu, ir jāizmanto Regula Nr. 1789/2003.

28 Iesniedzējtiesa uzskata, ka brīdī, kad *Pimix* bija jāsniedz savs paziņojums, tā nevarēja izvērtēt tā nepieciešamību, ne arī zināt, attiecībā uz kuriem lauksaimniecības produktiem šis paziņošanas pienākums ir radies. Faktiski 2004. gada 1. maijā, dienā, attiecībā uz kuru bija jānosaka lieko krājumu apjoms, un 2004. gada 29. oktobra lēmuma, ar kuru tika noteikts *Pimix* lieko krājumu apjoms, pieņemšanas laikā Regula Nr. 1789/2003 un Nr. 1972/2003 nebija publicētas igauņu valodā *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

29 Konkrētāk, attiecībā uz Regulā Nr. 1789/2003 paredzēto KN iesniedzējtiesa norāda, ka 2004. gada 1. maijā tā nebija transponēta nevienā valsts tiesībās spēkā esošajā tiesību aktā.

30 Ievērojot visus šos elementus, iesniedzējtiesa jautā, vai *ÜLTS* 2. pants, kurā ir norāde uz Savienības tiesisko regulējumu, kas nav pienācīgi publicēts igauņu valodā *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*, ievieš šo regulu atbilstoši Tiesas 2009. gada 4. jūnija spriedumam lietā C-560/07 *Balbiino* (Krājums, I-4447. lpp.) un 2009. gada 29. oktobra spriedumam lietā C-140/08 *Rakvere Lihakombinaat* (Krājums, I-10533. lpp.).

31 Šajos apstākļos *Riigikohus* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

"1) Vai, ņemot vērā Tiesas judikatūru [iepriekš minētos spriedumus lietās *Skoma-Lux*, *Balbiino* un *Rakvere Lihakombinaat*], LESD 288. pants kopsakarā ar [2003. gada] Pievienošanās akta 58. pantu ir jāinterpretē tādējādi, ka privātpersonai var prasīt izpildīt no Regulas [Nr. 1972/2003] izrietošu pienākumu,

a) lai gan 2004. gada 1. maijā šī regula nebija publicēta igauņu valodā *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*

b) un dalībvalsts likumdevējs nebija valsts tiesību normā transponējis minētajā regulā noteikto lauksaimniecības produktu jēdzienu, bet gan tikai atsaucies uz [šīs] regulas [..], kas nebija pienācīgi publicēta, 4. panta 5. punktu,

c) ja privātpersona izpildīja vienu no pienākumiem, kuri izriet no Regulas [Nr. 1972/2003] (tas deklarēja liekos krājumus atbilstoši piemērojamajam produktu kodam), un neapstrīdēja šo pienākumu

d) un dalībvalsts kompetentā iestāde tam prasīja samaksāt nodevu laikā, kad Regula Nr. 1972/2003 jau bija publicēta igauņu valodā *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*?

2) Vai no [2003. gada] Pievienošanās akta 58. panta kopsakarā ar LESD 297. panta 1. punktu, kā arī Regulas [Nr. 1972/2003] preambulas 3. apsvērumu un 4. pantu var secināt, ka dalībvalsts var iekasēt no privātpersonas nodevu par liekajiem krājumiem, ja Regula Nr. 1972/2003 2004. gada 1. maijā vēl nebija publicēta igauņu valodā *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*, bet, kad dalībvalsts kompetentā iestāde vēlāk prasīja samaksāt šo nodevu, jau bija publicēta igauņu valodā *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*?"

**Par prejudiciālajiem jautājumiem**

32 Ar šiem diviem jautājumiem, kuri ir jāizvērtē kopsakarā, iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai 2003. gada Pievienošanās akta 58. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tas Igaunijā attiecībā uz privātpersonām nepieļauj piemērot Regulas Nr. 1972/2003 normas, kuras 2004. gada 1. maijā nebija publicētas igauņu valodā *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* un nebija transponētas šīs dalībvalsts tiesībās, un tā tas ir pat tad, ja šīs privātpersonas varēja citādi uzzināt par šī tiesību akta esamību.

33 Lai atbildētu uz šo jautājumu, jāatgādina, ka Savienības tiesību sistēmas pamatprincips nosaka, ka valsts varas izdots tiesību akts nedrīkst tikt piemērots personām, ja tām nav bijusi iespēja iepazīties ar to, šo aktu pienācīgi publicējot *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* (1979. gada 25. janvāra spriedums lietā 98/78 *Racke*, *Recueil*, 69. lpp., 15. punkts, un iepriekš minētais spriedums lietā *Skoma-Lux*, 37. lpp.).

34 Turklāt no 2003. gada Pievienošanās akta 2. panta izriet, ka tiesību akti, kurus [Eiropas Savienības] iestādes pieņēmušas pirms pievienošanās, ir saistoši jaunajām dalībvalstīm un ir piemērojami tajās no pievienošanās dienas. Tomēr to piemērošana šo dalībvalstu fiziskām un juridiskām personām ir atkarīga no vispārējiem Savienības tiesību īstenošanas noteikumiem dalībvalstīs, kuri ir noteikti pamatlīgumos, un – jauno dalībvalstu gadījumā – pašā 2003. gada Pievienošanās aktā (iepriekš minētais spriedums lietā *Skoma-Lux*, 32. punkts).

35 Saistībā ar Padomes un Komisijas pieņemtajām regulām, kā arī šo iestāžu pieņemtajām direktīvām, kuras ir adresētas visām dalībvalstīm, no LESD 297. panta 2. punkta noteikumiem izriet, ka šie tiesību akti ir juridiski saistoši tikai pēc to publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* (šajā ziņā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Skoma-Lux*, 33. punkts).

36 Šie principi tādā pašā veidā ir jāievēro gadījumā, kad dalībvalstīm saskaņā ar Savienības tiesisko regulējumu to īstenošanai ir jāveic pasākumi, ar kuriem privātpersonām tiek uzlikti pienākumi. Līdz ar to šādi pasākumi ir jāpublicē, lai šīs personas varētu ar tiem iepazīties (šajā ziņā skat. 2002. gada 20. jūnija spriedumu lietā C-313/99 *Mulligan* u.c., *Recueil*, I-5719. lpp., 51. un 52. punkts). Ieinteresētajām personām ir arī jābūt iespējām uzzināt valsts veikto pasākumu, saskaņā ar kuriem tām uzlikti pienākumi, avotu. Tādējādi ir jāpublicē ne vien valsts tiesiskais regulējums, bet arī Savienības tiesību akts, saskaņā ar kuru attiecīgajā gadījumā dalībvalstīm ir jāveic pasākumi, kuri uzliek pienākumus šīm personām (šajā ziņā skat. 2009. gada 10. marta spriedumu lietā C-345/06 *Heinrich*, Krājums, I-1659. lpp., 45.–47. punkts).

37 Turklāt no 2003. gada Pievienošanās akta 58. panta kopsakarā ar Regulas Nr. 1 4., 5. un 8. pantu izriet, ka Savienības regulas pienācīga publicēšana dalībvalstī, kuras valsts valoda ir Eiropas Savienības oficiālā valoda, ir jāsaprot kā šī tiesību akta publicēšana šajā valodā *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* (iepriekš minētais spriedums lietā *Skoma-Lux*, 34. punkts).

38 Tiesa turklāt ir nospriedusi, ka 2003. gada Pievienošanās akta 58. pants neļauj privātpersonām jaunajā dalībvalstī noteikt pienākumus, kas paredzēti Savienības tiesību aktā, kurš nav publicēts *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* šīs dalībvalsts valodā, lai gan tā ir Savienības oficiālā valoda, pat ja šīs personas ir varējušas citādi uzzināt par šī tiesību akta esamību (iepriekš minētie spriedumi lietā *Skoma-Lux*, 51. punkts, un lietā *Balbiino*, 30. punkts).

39 Igaunijas Republika, 2004. gada 7. aprīlī pieņemot *ÜILTS*, ieviesa no Regulas Nr. 1972/2003 izrietošos pienākumus, nosakot nodevu par lauksaimniecības produktu liekajiem krājumiem un definējot tās aprēķina metodi. *ÜILTS* tādējādi Igaunijā radīja pienākumus privātpersonām, lai gan šī regula nevar būt tiem saistoša pirms tās pienācīgas publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* šīs dalībvalsts valodā. Starp šiem pienākumiem ir minēts arī pienākums vēlākais līdz 2004. gada 15. maijam paziņot *Põllumajandusministeerium* 2004. gada 1. maijā valdījumā esošos noteiktu lauksaimniecības produktu krājumus. Parasti pienākums maksāt nodevu par liekajiem krājumiem tādējādi tiek noteikts atkarībā no šajā dienā valdījumā esošajiem produktu krājumiem. Tādējādi paziņojuma par nodevu datumam nav nozīmes attiecībā uz minēto nodevu izraisošajiem faktoriem. Līdz ar to pamatlietā tas, ka 2007. gada 29. marta paziņojums par nodevu tika izdots pēc Regulas Nr. 1789/2003 un Regulas Nr. 1972/2003 pienācīgas publicēšanas igauņu valodā *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*, neļauj uzskatīt, ka *ÜILTS* spēkā stāšanās dienā minētās regulas bija saistošas *Pimix*.

40 Tiesa jau ir atzinusi, ka no iepriekš minētā sprieduma lietā *Skoma-Lux* izrietošais noteikums neliedz attiecībā uz privātpersonām piemērot Regulas Nr. 1972/2003 normas, kuras ir transponētas *ÜILTS*. Tomēr šī noteikuma piemērošanas jomu var attiecināt uz pārējiem gadījumiem, kad Igaunijas iestādes kādas šo regulu normas, kuras nav transponētas *ÜILTS*, piemērotu privātpersonām pirms minētās regulas oficiālas publicēšanas igauņu valodā (iepriekš minētie spriedumi lietā *Balbiino*, 32. punkts, un lietā *Rakvere Lihakombinaat*, 34. punkts).

41 Regulā Nr. 1972/2003 noteikts dalībvalstu pienākums iekasēt nodevu par 2004. gada 1. maijā [brīvā apgrozībā esošu] lauksaimniecības produktu liekajiem krājumiem atbilstoši to KN kodiem. 2004. gada 1. maijā šī regula vēl nebija publicēta igauņu valodā *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*, tā tika publicēta tikai 2005. gada 3. martā. Regula Nr. 1789/2003, kura ietvēra tobrīd spēkā esošo KN, igauņu valodā *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* tika publicēta tikai 2004. gada 6. augustā. Kad *ÜILTS* stājās spēkā 2004. gada 1. maijā, privātpersonas nevarēja pienācīgi iepazīties ar *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* publicētā Savienības tiesiskajā regulējumā noteiktajiem produktiem, par kuriem ir jāmaksā nodeva par liekajiem krājumiem. *ÜILTS* nebija ietverta šo produktu definīcija, bet gan tikai norāde uz Regulas Nr. 1972/2003 4. panta 5. punktu. Privātpersonas turklāt nevarēja identificēt šos produktus, pamatojoties uz valsts tiesisko regulējumu, jo Igaunijas muitas nomenklatūra kopš 2004. gada 1. maija ir atcelta.

42 Šajos apstākļos ir jāuzskata, ka atbilstošās Regulas Nr. 1789/2003 un Nr. 1972/2003 normas kopš 2004. gada 1. maija nebija saistošas privātpersonām Igaunijā, jo tās nebija pienācīgi publicētas igauņu valodā *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* vai transponētas šīs dalībvalsts tiesību aktos.

43 Igaunijas valdība tomēr uzsver, ka *Pimix* pamatlietā bija informēta par savu pienākumu apjomu, kas tai bija saistoši kopš 2004. gada 1. maija, jo 2003. gada Pievienošanās akts jau paredzēja nodevu iekasēšanu par lauksaimniecības produktu liekajiem krājumiem. Šī valdība uzskata, ka atzīt, ka Regula Nr. 1972/2003 nav saistoša privātpersonām, būtu pretēji šīs regulas un 2003. gada Pievienošanās akta mērķim, ar kuru paredzēts cīnīties pret spekulāciju ar lauksaimniecības produktiem.

44 Tomēr Tiesa jau atzina, ka šī sprieduma 33.–38. punktā atgādinātās judikatūras, kas iespaidojusies no tiesiskās drošības un vienlīdzīgas attieksmes principa, ievērošana atbilst Savienības tiesību efektivitātes principam, jo šis pēdējais princips nevar attiekties uz tiesību normām, kuras vēl nav saistošas privātpersonām. Atzīt, ka tiesību akts, kurš nav pienācīgi publicēts, ir jāpiemēro atbilstoši efektivitātes principam, nozīmētu likt attiecīgo dalībvalstu privātpersonām uzņemties negatīvas sekas, kas radušās Savienības iestāžu neizpildītā pienākuma dēļ, saskaņā ar kuru tām pievienošanās brīdī ir jānodrošina, lai privātpersonām būtu pieejams viss *acquis communautaire* visās Savienības oficiālajās valodās (iepriekš minētais spriedums lietā *Skoma-Lux*, 42. punkts).

45 Igaunijas valdība arī uzsver, ka tas, ka *Pimix* bez grūtībām esot izpildījusi *ÜLTS* noteikto paziņošanas pienākumu, tādējādi norādot, ka tā bija informēta par savu pienākumu apjomu pat pirms Regulas Nr. 1789/2003 un Nr. 1972/2003 pienācīgas publicēšanas igauņu valodā *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

46 Tomēr tas, ka sabiedrība, kas ir prasītāja pamatlietā, ir precīzi paziņojusi 2004. gada 1. maijā tās valdījumā esošo produktu daudzumus, par kuriem ir iekasējama nodeva, un tātad bija informēta par piemērojamajām Savienības normām, nav pietiekami, lai tai būtu saistošs Savienības tiesiskais regulējums, kurš nebija pienācīgi publicēts igauņu valodā *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* (šajā ziņā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Skoma-Lux*, 46. punkts).

47 Ievērojot iepriekš minēto, uz uzdotajiem jautājumiem ir jāatbild, ka 2003. gada Pievienošanās akta 58. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tas Igaunijā attiecībā uz privātpersonām nepieļauj piemērot Regulas Nr. 1972/2003 normas, kuras 2004. gada 1. maijā nebija publicētas igauņu valodā *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* un nebija transponētas šīs dalībvalsts tiesībās, un tā tas ir pat tad, ja šīs privātpersonas varēja citādi uzzināt par šī tiesību akta esamību.

## Par tiesāšanās izdevumiem

48 Attiecībā uz pamatlietas dalībniekiem šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto lietas dalībnieku izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (otrā palāta) nospriež:

**Akta par Čehijas Republikas, Igaunijas Republikas, Kipras Republikas, Latvijas Republikas, Lietuvas Republikas, Ungārijas Republikas, Maltas Republikas, Polijas Republikas, Slovēnijas Republikas un Slovākijas Republikas pievienošanās nosacījumiem un pielāgojumiem Līgumos, kas ir Eiropas Savienības pamatā, 58. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tas Igaunijā attiecībā uz privātpersonām nepieļauj piemērot Komisijas 2003. gada 10. novembra Regulas (EK) Nr. 1972/2003 par pārejas posma pasākumiem, kas jānosaka attiecībā uz lauksaimniecības produktu tirdzniecību Čehijas Republikas, Igaunijas, Kipras, Latvijas, Lietuvas, Ungārijas, Maltas, Polijas, Slovēnijas un Slovākijas pievienošanās dēļ, normas, kuras 2004. gada 1. maijā nebija publicētas igauņu valodā *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* un nebija transponētas šīs dalībvalsts tiesībās, un tā tas ir pat tad, ja šīs privātpersonas varēja citādi uzzināt par šī tiesību akta esamību.**

[Paraksti]